

向正在胜利地建设社会主义的中国人民致兄弟的敬礼!

МУВАФФАҚИЯТ БИЛАН СОЦИАЛИЗМ ҚУРАЁТГАН УЛУФ ХИТОЙ ХАЛҚИГА ҚАРДОШЛИК САЛОМИ!

БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ХАКИКАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 231 (722)

24
НОВАБР
ШАНБА
1956 ЙИЛ

БАҲОСИ
20 ТИНИН

Бугун Тошкентга Халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг делегацияси келади.

Хуш келибсиз, азиз меҳмонлар!

Инки улуг халқнинг буюк дўстлиги

Бугун Тошкентга халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг делегацияси — улуг хитой халқининг вакиллари келади. Пойтахтимиз меҳнаткашлари қардош хитой халқи вакиллари самимий табриқлайдилар ва уларга: Хуш келибсиз, хитойлик қардошларимиз, дейдилар. Чунки, хитой халқи вакиллари Совет Ўзбекистонга меҳмон бўлиб келишлари инки улуг халқ — совет халқи билан хитой халқи ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлайди. Совет халқи қардош улуг хитой халқига социалистик жамият қуришидек улуг ва олий жаноб ишда янги-янги муваффақиятлар тилайди.

Улуг хитой халқи ўзининг доно ва синалган йўлбозчилиги ва раҳбари Хитой Коммунистик партиясининг раҳбарлигида социалистик қуришни кенг программасини амалга оширмоқда. Бу, мамлакат экономикасининг тез суратлар билан юксалишини таъминламоқда, хитой халқи маданиятининг янада равиқ топши учун кенг перспективалар очиб бермоқда. Хитой Коммунистик партияси Хитойдаги конкрет вазиятга асосланиб, ўзининг беш йўлини — мамлакатни социалистик асосда индустриаллаштириши ва қишлоқ хўжалигини, кустар санаятини, капиталистик санаят ва савдо-сотиқни социалистик негизда секин-аста ўзгартиришидан иборат йўлни изчилади билан амалга оширмоқда. Хитой халқи партиянинг беш йўлига амал қилиб, халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1953-1957 йилларга таъинланган биринчи беш йиллик пиланини амалга оширмоқда, хитой экономикасининг асоси бўлган оғир индустрияни вужудга келтириш йўлида улугвор вазифани ҳал этмоқда. Бу пиланга асосан биринчи беш йилликда Хитойда 800 га яқин санаят корхонаси қурилади. Булардан тахминан 500 таси беш йилликнинг охиригача ишга тушади.

Хитой қишлоқ хўжалиги эришган муваффақиятлар қаттидир. Хитой Коммунистик деҳқонларни кооперативлаштириш тўғрисидаги тегишча идеяларга асосланиб, Хитойнинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиб, майда деҳқон хўжаликларини коллектив меҳнатга жалб этиш назариларини ишлаб чиқди ва амалга оширди. Хитой қишлоқда социализм мустаҳкам мавқияларни эгаллади. 1956 йилнинг эилага келиб мамлакатдаги барча деҳқонларнинг ўндан тўққиздан кўпроғи қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш кооперативларига кирди.

Хитой Коммунистик партиясининг шу йил сентябрда бўлиб ўтган VIII Умумхитой съезди хитой халқи тарихида муҳим воқеа бўлди. Съезд хитой халқи эришган галабаларга яқин ясади, Хитойда социализм қурилишининг кенг перспективаларини кўрсатиб берди. Инкинчи беш йиллик пилан юзасидан Съездда тасдиқланган таклифлар Хитойда социализм қуриш учун курашнинг буюк программасидир.

Хитой халқи мамлакатда социализм қуриши ишларида кўпгина қийинчиликларга ҳам дуч келмоқда. Бироқ, Хитой меҳнаткашлари Совет Иттифоқидек қудратли ва содиқ иттифоқдошга эгадилар. СССР ва халқ демократияси мамлакатлари қардош хитой халқига жуда катта моддий-техника ёрдами бермоқдалар. СССР ёрдами билан Хитойда 205

Йирик санаят корхонаси қурилмоқда. Бу санаят Хитой индустриясининг асосидир. Совет Иттифоқининг хитой халқига бегаралик билан бераётган ёрдами Хитой экономикасини юксалтиришда муҳим роль ўйнамоқда. Совет Иттифоқи Хитой Халқ Республикасига ҳар турли машиналар, асбоб-ускуналар, трактор ва комбайнлар, электр асбоблар билан ёрдам бермоқда. Фақат шу йилнинг ўзида Ленинграддаги «Электросила» заводи Хитой Халқ Республикасига 200 ди яқин электр машина ва аппаратлар буюрди. Хитой ишчилари Ватанимиз пойтахти Москвадаги, Ленинград, Тошкент ва бошқа шаҳарлардаги санаят корхоналарида техника таълимини олмақдалар, янги прогрессив методларни ўрганмоқдалар. Хитой қишлоқ хўжалиги мутахассислари совет қолшоғи деҳқонларининг қишлоқ хўжалик эканларидан мўл ҳосил этиштириш, чорвачилик маҳсулдорлигини ошириш соҳасидаги муваффақиятларини ўргатишмоқдалар. Минглаб хитой студентлари Совет Иттифоқидаги олий ўқув юрталарида таълим олмақдалар. Хитой халқи билан Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги иқтисодий ва маданий алоқаларнинг тобора кучайиб бораётганини бу инки улуг халқ ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамламоқда.

Хитой Халқ Республикаси меҳнаткашларининг социализм қуриши ишларида эришган галабалари Совет Иттифоқи меҳнаткашларини баҳад хурсанд қилмоқда, уларнинг қабилни ўз дўсти ва биродари бўлган улуг хитой халқи учун фахрларини туйғулар билан тўлдирмоқда. Совет халқи хитой ва совет халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни жаҳон социалистик системасининг қудратини мустаҳкамловчи гаров деб, бутун дунёда мустаҳкам тинчликнинг гарантисига деб билмоқда.

Хитой Халқ Республикаси — тинчликсевар, халқаро кескинликни юмшатишга астойдил интилаётган қудратли давлатдир. Хитой Халқ Республикаси тинч-тотув яшашнинг беш принципини ишлаб чиқишда актив қатнашиб, халқаро тинчликни мустаҳкамлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди. У, Англия, Франция ва Исроилнинг Мисрга қарши қилган агрессиясини қатъий қораллади, чет эл қўшинларини Мисрда дарҳол олиб чиқиш талаб қилмоқда. Хитой Халқ Республикаси — Осиёдаги энг катта суверен давлатдир.

Хитой Халқ Республикаси Ўзоқ Шарқда ва Осиёда тинчликнинг қудратли факторидир. Ўзоқ Шарқда доир бирор проблемани ҳам Хитой Халқ Республикасининг иштирокисиз ҳал этиш мумкин эмас. Аммо АҚШ бопчиллигини империалистик давлатлар факторидан юз ўгириб, Хитойнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилотидagi қонуний ўрнини эгаллашшига шармандаларча тўққизлик қилмоқдалар. Ер юзиде энг улуг халқ бўлган 600 миллионли хитой халқи Бирлашган Миллатлар Ташкилотидagi ўзининг қонуний ўрнини эгаллаши керак!

Совет-Хитой дўстлиги яшасин ва мустаҳкамлансин!

Халқ вакиллари Умумхитой мажлиси делегациясининг Москвада бўлиши

Халқ вакиллари Умумхитой мажлисининг Халқ вакиллари делегацияси 22 ноябрда Ленинграддан Москвага қайтиб келди. Меҳмонлар бир оз дам олганларидан кейин Москва авиация заводини бориб кўрдилар. Бу ерда Авиация санаяти министри П. В. Деметьев совет авиация санаятининг ривожланиши тўғрисида, СССР ва ХХР авиация санаяти мутахассисларининг биргаликда олиб бораётган ишлари ҳақида меҳмонларга гапириб берди. Корхона директори П. А. Воронин ишчилар коллективини номидан меҳмонларга самимий селом топширди ва корхонанинг ишлари ҳақида сўзлаб берди. Самолётлар Ингилиб бўзидан каттакоң цехда ишчи ва хизматчиларнинг умумзавод митинги бўлди. Митингнинг завод касабаси союз комитетининг раиси С. А. Овечкин оқди. У делегация аъзоларини ва улар орқали улуг хитой халқининг митинг қатнашчиларини номидан самимий табриқлади.

Заводнинг энг яхши слесари В. Е. Сизов таъбирич нутқ сўзлади. Руслар ва хитойлар, деди у, янги, ажойиб коммунистик жамият қуриш учун курашди, бутун индустриаллаштириш баҳ-саодати учун курашда турган мустаҳкам ва бузиламас дўстлик алоқалари билан бир-бирларига болганлар у ўз нутқини қуйидаги сўзлар билан таъмомлади:

Ўртоқлар! Совет Иттифоқининг 200 миллион аҳолиси ва Хитойнинг 600 миллион аҳолиси — 800 миллион киши, яъни бутун ер юзидеги аҳолининг учдан бир қисми ҳазир қўли қўлга бериб бормоқда! Биз бу йўлдан четга чиқмайлик, биз дўстлигимизни мустаҳкамлаймиз, бир-биримизга қардошларча

ёрдам берамиз, тинчликни биргаликда қаттиқ туриб қимоя қилами!

Корхонанинг инженер-техник ходимлари номидан И. С. Куриний сўзлади. Биз биламики, деди у, империалистлар зулми остида бўлган вақтда Хитойнинг ўз авиация санаяти йўқ эди, Хитойнинг жуда кенг территориялари ва унинг мудофаа манфаатлари авиация санаятини барпо этишни талаб қилди. Бу вазифа ҳозирги вақтда хитой халқи ҳал қилаётган мураккаб вазифалардан бири эканлигини билди, биз самолётлар қуриш соҳасидаги ўз тажрибамиз ва ютуқларимизни хурсандчилик билан баҳам кўрмоқдамизки, Хитой ҳам қисқа муддат ичида бизнинг Ватанимизга бўлгандек қудратли ҳаво флотига эга бўлсин!

Митинг қатнашчилари завод ишлари номидан сўзга чиққан инженер-плановик М. А. Сидоранинг охириги сўзларини гудурос овация билан қутиб олдилар.

— Биз, — деди у, — хитой ишлари билан қўли-қўлга бериб биргаликда бахтли ҳаёт қураимиз. Ёшларимиз қаҳрамон хитой ишларига ва унинг жанговар авангарди — ишларнинг янги демократик союзига қардошлик салом йўлайди.

Митингда Ўртоқ Пин Чэнь нутқ сўзлади. Ҳозир бўлганлар уни самимий қутиб олдилар.

Митинг совет ва хитой халқлари ўртасидаги бузиламас, абадий дўстликнинг намойишига айланди.

Халқ вакиллари Умумхитой мажлиси делегациясининг аъзолари ўша куни меҳнаткашлар депутатлари Москва шаҳар Совети ижроия комитетининг раиси Н. И. Бобровников хузурига бордилар. (ТАСС).

Янги электростанциялар ишга тушмоқда

Халқ Хитойда электрэнергетика санаяти муваффақият билан ривожланоқда. 1955 йилда мамлакатдаги электростанциялар 12 миллиард киловатт соатдан ортқ электрэнергия ишлаб чиқардилар. Бу миқдор мамлакат овоз бўлган давраларга қараганда уч марта кўпдир.

Халқ хўжалигини ривожлантириш инкинчи беш йиллик пиланида инкинчи беш йилликнинг сўнги йили — 1962 йилда электрэнергия ишлаб чиқариши 40-43 миллиард киловатт-соатга етказиш кўзда тутилди. Бунга янги гидроэлектростанциялар қуриш ва эски гидроэлектростанцияларни реконструкция қилиш йўли билан эришилади. Биринчи беш йиллик мобайнида 32 та янги электростанция ишга туширилди. Ҳозирги вақтда яна 31 та электростанция қурилиб бўлмоқда. Қурилиб бўлган ва қурилаётган электростанцияларнинг кўп қисми мамлакатнинг янги санаят районларидадир.

ХИТОЙ ЕЗУВИ РЕФОРМА ҚИЛИНМОҚДА

Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгаши хузурдаги махсус комиссия Хитойнинг янги алифбесини қайта кўриб чиқди ва унинг проектини қабул қилди. Хитойнинг янги фонетик ёзуви асосан латин алифбесига асосланди.

Ана шу проектни қайта кўриб чиқиш билан шуғулланган комиссия тилчилар, ўқитувчилар, олимлар ва жамоат арбоблари билан Пекинда ҳам, мамлакатнинг бошқа қисмларида ҳам кенгашлар ўтказди. Комиссия Хитойнинг қайта кўриб чиқилган алифбеси проектини узил-кесил тасдиқлаш учун Давлат кенгашига тақдим қилади.

ЭМИ СЯО

«Қани музокарага! Дўстлар, ҳа дадил! Бироқ зал сукутда, чурқ этмайди тил. «Эпичи» нотиларга раис қўз ташлар, Шундан сўнг нома-ном қағира бошлар. Улар туриб гапга гап улайдилар, Докладни асосан маъқулайдилар, Дейдиларки, тўғри берилган йўриқ. Вари тушунарли, бариси аниқ. Энди бирор ғарор, одагга қўра, Қабул қилиш керак докладдан сўнгра. Раис ўқиб берав уни шу фурсат, (Одиндан тайёрлаб қўйилган, албат) Бир ўйлан! Ярим кун ўтириш залда! Нима ҳал қилинди ана шу ҳолда! Эҳтимол, арзимас хафа ҳам бўлиш, Эртага мукиндур яна Ингилиш? Хитой актывларини бурчидаг мажлис! Актывлар ўсади мажлисда, сўзаси! Чиндан ҳам турмушда шундайлиқ ўртоқ? Шундай мажлисларда ўтиридик бироқ, Улар бизни муҳим ишдан қолдирди, (Ростин айтмаин!) Ҳолдан толдирди. Дўстларим! Вақт етди-бемаъин, беғам. Шундай мажлисларга берайлик барҳам.

Русчадан Рамз БОБОЖОН таржимаси.

Ўзбекистон КП Гулистон район комитети ва район ижроия комитетига

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Гулистон район колхозчиларини, МТС ходимларини, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, партия, совет ва комсомол ходимларини 1956 йилда давлатта пахта топириш юзасидан социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажарганликлари билан табриқлайдилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсани қоникки билан қайд қиладиларки, район пахтакорлари Тошкент шаҳар Фрунзе район меҳнаткашлари, тўқимачилик комбинати коллективни, Урта Осиё политехника институтини ва кечки педагогика институтини студентлари ёрдами билан шу йил 22 ноябрда давлатта 22,720 тонна, 1955 йилдагидан 4 мин тонна кўп пахта топиридилар. Колхозлар ҳар гектар ердан 26,5 центнердан ёки ўтган йилдагидан 3,7 центнердан кўп пахта олдилар. Колхозчилар ва совхоз ишчилари яна 1000 тонна ёки ҳар гектар ердан 1 центнердан кўпичма равишда пахта териб олиб, давлатта топиришига сўз бердилар.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишонч билдиридиларки, Гулистон район колхозчилари, МТС ва Бушув номи совхоз ходимлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари, партия, совет ва комсомол ташкилотлари бутун пахта ҳосилининг териб, давлатта топирилишини, мажбуриятлар бўйича гўшг ва сўт топирилишини, 1957 йил ҳосили учун ерларни ўз вақтида шудгорлаб қўйишни таъминлайдилар, чорва қишлоқини мамунали ўтказдилар ва қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини ривожлантиришда янги ютуқларга эришдилар.

Ўзбекистон КП Бўка район комитети ва район ижроия комитетига

Ўзбекистон Коммунистик Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу нарсани қоникки билан қайд қиладиларки, Бўка район колхозчилари, МТС ва 6 «Бўкорол» совхозининг ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари Тошкент шаҳар Марказий район меҳнаткашлари, Ленин номидаги Урта Осиё давлат университетининг студентлари ҳамда Олмалик шаҳар меҳнаткашларининг актив ёрдами билан пахта териш ва давлатта топириш юзасидан олдинги социалистик мажбуриятни муваффақиятли бажариб, катта иш қилдилар.

Район колхозлари ва совхоз 24 ноябрда қалар давлатта 30000 тонна, ўтган 1955 йилда топирилган бутун пахтадан 5800 тонна кўп пахта топиридилар, ҳар гектар ердан 23 центнердан ёки ўтган йилдагидан 4 центнер кўп пахта олдилар. Район пахтакорлари яна 1000 тонна пахта териб давлатта топиришига ваъда бердилар. Шунингдек номи билан қўшиқдан дон тайёрлаш пилани 112 процент, пилла тайёрлаш пилани 100,2 процент, жуи тайёрлаш пилани 100,2 процент, туҳум тайёрлаш пилани 100,5 процент бажарилиди.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Бўка районининг колхозчиларини, МТС ва совхоз ишчиларини, партия, совет ва комсомол ходимларини барча меҳнаткашларини эришган муваффақиятлар билан табриқлайдилар ҳамда улар қўшимча мажбуриятни бажардилар, егиштирилган бутун пахта ҳосилини териб олиб, давлатта топиридилар. 1957 йил ҳосили учун ери шудгорлаб қўйдилар, чорва моллар қишлоқини муваффақиятли ўтказдилар ва қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини ривожлантиришда янги ютуқларга эришдилар, деб қаттиқ билдиридилар.

Область районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1956 йил 23 ноябрдагача бўлган МАЪЛУМОТ

(Мажбуриятга нисбатан процент ҳисобда)

Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан	Районлар	Бир кунда	Мавсум бошидан
Бўстонлиқ	0,08	113,40	Верхне-волиски	0,15	97,15
Пискент	0,13	110,33	Калинин	0,26	96,09
Орджоникидзе	0,15	110,16	Оҳангарон	0,40	94,33
Юқори Чирчиқ	0,14	110,00	Кўйи Чирчиқ	0,34	92,84
Ўртасарой	0,13	105,44	Бекобод	0,49	92,75
Сирдарё	0,30	103,32	Чиноз	0,28	92,46
Мирябрь	0,51	100,73	Янгийўл	0,26	92,12
Оқтарақ	0,07	100,55	Оққўрғон	0,35	91,72
Гулистон	0,79	100,09	Боёвут	0,24	88,67
Бўка	0,45	99,51	Ўрта Чирчиқ	0,23	88,25

СОВЕТ-ЧЕХОСЛОВАКИЯ ДУСТЛИГИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Союзлар Уйининг Колонна залида кеча

Чехословак — совет дўстлиги олий муносабати билан 22 ноябрда Москва меҳнаткашлари вакиллари кечаси бўлди. Союзлар Уйининг Колонна залида ишчилар, фан ва маданият арбоблари, студентлардан инки мингга яқин киши тўпланди. Ингилиш президиумида Н. М. Шверник, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари М. П. Тарасов, СССР Олий Совети миллатлар Совети Раисининг ўринбосари П. Т. Комаров, СССР Маданият министри Н. А. Михайлов, ВПСО раисининг ўринбосари А. Н. Соловьев, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Н. С. Патолчев ўртоқлар ўтиридилар. Президиумда Чехословакия Республикасининг СССР даги Элчиси И. Во-

шаглик, Чехословак — совет дўстлиги Словак комитетининг секретари А. Марция бошчилигидаги чехословак маданият арбоблари делегациясининг аъзолари ва қардош чехословак халқининг бошқа вакиллари ҳам бор эди. Кечани СССР Маданият министри Н. А. Михайлов оқди. Н. М. Шверник «Чехословак ва совет халқлари ўртасидаги дўстлик» ҳақида доклад қилди. Кечда Чехословакиянинг СССР даги Элчиси Я. Вошаглич, Чехословакия маданият арбоблари делегациясининг бошлиғи А. Марция ҳам сўзга чиқдилар. Ширардада совет санъати усталарининг иштироки билан катта концерт қўйилди. (ТАСС).

ХИТОЙ ХАЛҚИ СОЦИАЛИЗМ ҚУРМОҚДА

Суратларда: 1. Шанхай университетининг студенти Ян Чун-вань. Бу инги илгари рикшалик қилар эди. Шанхай гомеданчилардан тозалангандан сўнг у кечки ишчи ишлар магистабига ўқишга кирди, инки йилдан буюн эса шаҳардаги университетнинг машинасозлиқ факультетига ўқишда. 2. Гутянда (Фуцзянь вилояти) янги гидроэлектростанция ишга туширилди. Унинг генераторлари Хитойнинг ўзида ишланган. 3. «Дружба» давлат хўжалигида (Хэйлунцзян вилояти) бу йил 16 минг гектар ернинг ҳар бир гектаридан комбайнлар билан 16-25 центнердан галла ўриб олинди. Синьхуа агентлигининг фотолари.

ЯШАСИН ВА МУСТАҲКАМЛАНСИН СОВЕТ-ХИТОЙ ДЎСТЛИГИ!

Бутун инсониятнинг чорага яшадган жаҳоннинг энг улуу мамлакат — Хитой Халқ Республикасида жаҳоншумура-тарихий ишлар соди бўлмоқда. 600 миллионли хитой халқи курашларда чиниқдан Хитой Коммунистик партияси раҳбарлиги остида ўз жонжон ватанини гуллаб-яширатган улуу социалистик давлатга айланганлик ҳақиқат улуғвор вазифини ҳақ қилмоқда.

Хитойдаги халқ революциясининг галабаси Октябрь социалистик революциядан сўнг Шарқ мамлакатларидаги овозлик курашнинг янги салинига ва бутун жаҳон тарихининг ривожланишига буёқ таъсир кўрсатган энг катта воқеа бўлди. Хитойнинг социалистик давлатлар оиласига кирганилиги халқроқ мисофа социализм кучлари билан капитализм кучлари ишонганини социализм фойдасига қатъий сурабда ўзгартириш ёборди. Прогрессив инсоният Хитойдаги халқ революциясининг галабасини тинчлик, демократия ва социализм улуу ишонини умуий тантанасин айтаётган энг муҳим босқичлардан бири деб ҳисоблайди.

Халқ революцияси хитой халқининг бинам-туганмас ижодий кучларини рўбса чиқарди, унга буёқ ғайрат бағишлади ҳа хитой халқини социализм қурилишининг кенг йўлга олиб чиқди. Хитой халқи ўз мамлакатининг чинмак хўжайини бўлиб олиб, Коммунистик партиянинг раҳбарлиги остида қисқа вақт ичида хўжайин, маданий ва давлат қурилишининг ҳамма соҳаларида катта галабаларга эришди.

Социализм қурилишининг Хитой Коммунистик партияси ишлаб чиққан программасини мамлакатнинг кенг халқ омаси яқинлик билан кутуб олади ва уни амалга ошириш учун мисли қўрилмаган ғайрат билан ишга киришти. Хитойда овоз ва мустандлик давлатга муносиб шаклда янги завод ва фабрикалар, шахта ва электростанциялар қурилоқда, қудратли ватан саноати барпо қилиноқда.

Саноат қурилиши планирида ватан оғир индустриясини барпо этишга асосий ўрин берилган. Бундай индустриянинг асослари халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1953-1957 йилларга мўлжалланган биринчи беш йиллик планини бажариш давомида барпо қилиноқда. Хитой меҳнатчилари бу планини бажариш йўлида 3 йилдан буён қаҳрамонча меҳнат қилмоқдалар. Биринчи беш йилда 800 га яқин йирик саноат корхоналари қурилади. Улардан тахминан 500 тани беш йилликнинг охиригача ишга туширилади.

Биринчи беш йиллик планга мурофи, саноатнинг ялли маҳсулоти 90 процентдан зиёд ортини керек. Бу соҳада қилинаётган ишлар планининг муваффақиятли бажарилишини кўрсатади. Масалан, саноатда ялли маҳсулот ишлаб чиқариш соҳасида беш йиллик план шу йилдаёқ бажарилди.

Капиталистик саноат ва савдон социализм негизда қайта қуриш процесси тез суриятлар билан бормоқда. Маҳсулотнинг қиммати жиҳатдан 99 процентини ва ишлаб турган ишчи ҳамда хизматчилар-

нинг сони жиҳатдан 98 процентини ташкил этган капиталистик саноат 1956 йил ўрталирига келиб аралаш давлат-хусусий саноатга айлантирилди. Мамлакатда ишлаб чиқарилаётган ялли маҳсулотда саноатнинг салмоғи 1949 йилдаги 17 процентдан 1955 йилда 34 процентгача кўпайди. Ҳозирги вақтда давлат сектори саноатнинг ялли маҳсулотига устуни ўрини тутди.

Хитой Коммунистик партиясини мамлакатини индустриализм ишини ҳар тарафлама олга суриб, қиллоқ хўжалигини социалистик негизда қайта қуриш каби тарихий процессга ҳам қомил ишонч билан раҳбарлик қилмоқда. Коммунистик партия «деҳқонларни кооперативлаштириш» тўғрисидаги ленинча идеяларни асослаиб, майда деҳқон хўжалиқларини коллектив меҳнатга жалб этиш планини ишлаб чиқди ва амалга оширди. Бу план Хитойнинг ўзига хос шартлирини тўла ҳисобга олиб, Коллектив меҳнат идеяси хитой деҳқонларининг онига сингандан сўнг, улар ишонгани кооперативларга кира бошадилар.

Улар капиталистик йўлни қатъий рақиб қилиб, фаровон ва маданий ҳаётга олиб бораётган социалистик йўлни устул-қосид танаб олдилар. Хитой қиллоқда социализм мустандлик позицияларни эгаллаб олди. 1956 йилнинг боти келиб мамлакатдаги барча деҳқон ҳополларининг ўлини тўғизидан кўпроғи қиллоқ хўжалиқ ишлаб чиқариш кооперативларига аъза бўлди. Ҳозирги пайтда Хитой Коммунистик партияси ўзининг асосий кучларини ишлаб чиқариш кооперативларини ташкилий-хўжалиқ жиҳатдан мустандлаштириш қарор қилди.

Саноатни, қиллоқ хўжалигини ва транспортни ривожлантириш асосида халқнинг маданий ҳаётини йил сайин яхшиланмоқда. Товар обороти кўпаймоқда. Социалистик савдо-сотиқни ривожлантириш давомида мамлакатнинг ўзига плани ва ушунга буюр ташкил топди. 1956 йилда мамлакатдаги товар обороти ҳамми 1952 йилдагига нисбатан 66,3 процент ортади, экспорт ва импорт эса 65 процент кўпайди.

Хитойда маданий революциянинг амалга ошириш, фан, маориф, санъатни ривожлантириш учун тоғт кўп куч сарф қилиноқда. Хитой Коммунистик партияси социализмни қуриш манфаатларини кўзлаб, олимларнинг ижодий активлиги ва ташаббусини ривожлантиришга, илмий фикрини ўстиришга боғлиқлик қилмоқда. Мамлакат ўқув юртиларида ва илмий муассасаларда социалистик қурилишнинг улуғвор вазифарини ҳақ олади янги халқ интеллигенцияси етишиб чиқмоқда.

Хитойда социалистик ўзгаришларни муваффақиятчи сурабда амалга ошириш ватанхона ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи, бирлашган халқ-демократ фронт янада кўпроқ мустандлашди.

Хитойдаги социалистик қурилиш

Унушилмас хопира

Бизнинг хитойлик дўстларимиз билан бўлган маданий ҳамкорлигимиз ва алоқаларимиз йилдан-йилга кучайиб, мустандлашди бормоқда.

Утган йили Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистондан 25 кишидан иборат бир гуруҳа санъаткорлар Синьцзянга гастролга бордилар. Бизнинг санъаткорларимиз Урумчи, Қашқар, Еркент, Хўтан, Фулжа каби йирик шаҳарларда бўлдилар. Икки ой мобайнида очик майдонларда, артелларда ва мактабларда жуда кўп концертлар бердилар. Хитойликлар ҳар бир концертимизни, Совет Ватани, халқлар дўстлиги ҳақидаги ашуларини айниқса зўр қониқини ҳам тингилдилар.

Биз Синьцзянда турган вақтимизда дўстларимиз билан янада ишонқилинигиз айтиб беришди. Концертлар кўрсатишдан ташқари, улар билан қўнандан ижодий ҳамкорлик қилдик. Урумчидаги университетнинг санъат факультетинида уюштирилган фикр алмашув вақтида санъат соҳасидаги ўз тажрибаларимизни ўртоқлашдик. Қарга борган бўлсак, шу ерларда бадиий ҳаваскорлар билан ишладик, уларга маъража ва амалий ёрдамлар бердик.

Ижодий ҳамкорлигимиз тез орада ўз самараларини кўрсатди. Биз Синьцзян уйғур ашула ва рақс ансамблининг солисти Зайнаб Содиқовага ўзбекча «Шилла» ва «Пахта» рақсларини, бошқа бир гуруҳа солистларга эса бир неча ҳорамча омманий рақсларини ўргатдик. Ҳатто бу рақсларни ижро этишда қийинликларни кийимларнинг эски-қадимлари асосида қисқа вақт ичида қийинликларни кийимларни ва биз ўргатган рақсларни шу қийимларда муваффақиятчи ижро қилдилар. Улар, хусусан ўша келлари Синьцзян гастролга келган Пекин рақс ансамблининг ижодий коллективини бизга хитойча «Лотос» ва «Вангич билан ўйин» рақсларини ўргатдилар.

Биз шунга аминмики, икки ўртадаги дўстлик алоқаларимиз ва ижодий ҳамкорлигимиз янада ривожланади ва бундан сўнг ҳам ўзининг янгида-янги самараларини беради.

Р. ХУЖАСИДОВА, Янвоний номидаги ўзбек давлат опера ва балет театрининг солисткиси.

Қ. МИРНАРИМОВА, Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артистка.

Халқ кутубхонасида

Тошкентдаги Янвоний номи халқ кутубхонаси халқ демократияси мамлакатларидаги энг йирик кутубхоналар билан яқинлик алоқа боғланган. 1955 йилдан бери Хитой Халқ демократик республикасининг йирик кутубхоналар билан алоқаси янада мустандлашди.

Кутубхонада «Дағунао» (Катта умумий газета), «Дружба» (Некинда рус тилида нашр қилинади), «Жиньминьжибао» (Халқ газетаси, Хитой КИ Марказий комитетининг органи), «Чжунуо вхо» (Хитой-Совет дўстлиги), «Чжунгоинянбао» (Шилла газетаси), «Гуньженьжао» (Ишчилар газетаси) деган номларда газета, «Хитой», «Яньхуаньхуабао» (суриятлар билан ишланган болалар журиали), «Мейшун» (Санъат), «Чжунгофунюй» (Янги Хитойнинг айбери), «Сюэи» (Маълумот), «Шиньцзе Чжипин» (Халқаро ахвол) деган номларда журналлар бор. Шу йил 9 ой мобайнида кутубхонага Хитой халқининг хўжалиги, тарихи, санъати, маданияти ва беш йиллик планини бажариш ҳақида билган 60 дан ортиқ китоб келтирилди.

Кутубхонада Совет Иттифоқида хитой тилидан таржима қилинган китоб ва журналларнинг бир неча ҳил нусхаси бор. Айниқса китобхоналар Хитой Халқ Республикасининг расми Мао Цзе-Дуниинг рус тилида босилиб чиққан «Сайламан асарларидан кенг фойдаланоқдалар.

Кутубхонада Хитой, Халқ демократияси мамлакатларида чиқадиган адабиётлар, журнал ва газеталарнинг выставаси ташкил қилинди.

М. ЗИМУХАМЕДОВА.

***

Суратда: Шарқий Пекин яқинидаги «1 май» кооперативининг пахта ҳосилини териб олиш пайти.

Синьхуа агентлиги фотоси.

Йиғим-терим ишларини кузги шудгорлаш билан маҳкам боғлаб олиб борайлик!

МТС зонасидаги колхозларда пахта ҳосилини янада оширамиз

Мўл ҳосил епиштирдилар

Утган йили дайдов тракторлари ўз вақтида ремонтдан чиқарилганлиги туфайли МТС зонасидаги колхозларда шудгор қилиш ишлари белгилабган муддатларда сифатли ўтказилди. Бу эса чиниқ экин кампаниясини ҳар тарафлама муваффақиятчи ўтказишда катта ёрдам берди. Колхозларда гўза парварини эрта бошлади. Биз гўзани атротехника қондалари асосида сифатли парварин қилишга эътиборни кучайтирдик. Асосий майдонларда гўзалар торқаторлаб ва квадрат-уялаб ўстирилди.

Механизаторларимиз пахтакорлар билан ҳамкорликда ҳалол меҳнат қилиб, барча майдонларда мўл ҳосил етиштиришга эришдилар.

Биз колхозларда пахта йиғим-терим бошланган дастлабки кунлардаёқ пахтаси машина билан териланган қаргаларни алиқ белгилаб, бу майдонларда машиналарнинг бемалол ишаниш учун мослаштириб қўйини ишга алоқид эътибор бердик.

Йиғим-терим қизғин авж олган кунларда 40 дан ортиқ СХМ-48м машинаси пахтакорларга хизмат қилди. МТС раҳбарлари, колхоз правленселари, болангич партия ташкилотлари томонидан механизаторларга қўлай иш шартини яратиб берилганлиги, улар ўртасида социалистик мусобада кучайтирилганлиги сабабли йиғим-терим сурияти кундан-кунга орта берди.

МТС зонасидаги Вильямс номи майдонининг ҳар гектаридан давлатга 31 центнердан ҳосил топириб, ўз зиммаларга олган социалистик мажбуриятларини ортинги билан бажардилар. Илгари қамқувват ҳисобини келган Хрушчев номи қиллоқ хўжалиқ артелининг аъзолари ҳам бу йил ўтган йилдагига нисбатан гектаридан 8 центнердан ортиқ, эъни 25,7 центнердан ҳосил топириб, илгори даражасига етиб олдилар. Улар далада қолган ҳо-

сини чамалаб қўриб гектаридан эна 2,5 центнердан пахта топириш учун курашмоқдалар.

Шунингдек, гектаридан 24 центнердан ҳосил топириб ўз социалистик мажбуриятини ошириб бажарган Охунбоев номи колхоз аъзоларининг муваффақиятлари ҳам алоқид тақдирга сазовордир.

МТСимиз зонасидаги Каганович номи колхоз йирик ва юқори ҳосилли қиллоқ хўжалиқ артелларидан бири ҳисобланади. Колхоз аъзолари шу кунгача давлатга 26 центнердан ҳосил топириб, зиммаларига олган юксак мажбуриятларини бажариш арафасида турибдилар. Колхознинг ўртоқ Ж. Мусаев, Х. Оловудинов ўртоқлар бошлаган бригада аъзолари гектаридан 30-32 центнердан ҳосил олиб ўзaro социалистик мусобадада голиб чиқдилар. Колхознинг бундай муваффақиятларга эришишида механик-ҳайдовчиларимизнинг хизмати ҳам катта бўлди. Бу колхозда хизмат қилган О. Худойкулов, Воронкин, Сатин, Муродов ўртоқлар механик бўлган трактор бригадаларининг механизаторлари кўп ва юқори сифатли пахта териб колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

Бизнинг олдимизда турган энг муҳим вазифа — далада қолган ҳосилнинг бир граммни ҳам нобуд қилмай йиғиб-териб олиш билан бирга келуси йил мўл ҳосил учун пухта замин тайёрлашдир. Шунинг учун ҳам биз ҳосил батамом йиғиб олинган қаргалардаги гўзаларини тезда йиғиб олиб кузги шудгорлашни бошлаб юборишга киришдик. Ҳозир ҳар бир колхозда 8 тадан гўза юлши машинаси ишлаб турибди. 18 та трактор билан эса ерлар кузги шудгор қилиноқда. МТСимиз механизаторлари 15 декабрда барча пахта майдонларини тўла ва сифатли шудгордан чиқариш учун курашмоқдалар.

Т. ЖИВОДЕРОВ, Бўка районидagi 1-МТС директори.

Сирдарё районидagi Тарас Шевченко номи колхозининг ўртоқ Т. Қайчазов бошлаган комсомол-ешлар бригадасининг аъзолари кўп йиллардан бунин пахтадан мўл ҳосил етиштириб келмоқдалар. Бригада аъзолари бу йил ҳам биринчи янги бўлган бермаслик учун ҳаракат қилиб, 55 гектар майдонлардан гектаридан 45 центнердан пахта топиришга муваффақ бўлдилар.

Шу кунларда бригада аъзоларининг бутун диққати қолган ҳосилни ҳам тезроқ йиғиб-териб олишга қаратилган. Шунингдек, пахтаси йиғиб олинган майдонлар шудгор қилиниб, келаси йил мўл ҳосил учун замин тайёрланмоқда.

Колхознинг ўртоқ В. Қоплонов бошлаган бригадасида ҳам пахта терини ва шудгорлаш ишлари қизғин бораётди. 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан пахта топириган бу бригада аъзолари яна ҳар гектар ердан 6 центнердан пахта топириш учун курашмоқдалар.

Райондаги Охунбоев номи колхозининг ўртоқ У. Холқов бошлаган бригада аъзолари ҳам меҳнатда ялли навижаларга эришмоқдалар. Улар 100 гектар майдонда мўл ҳосил етиштириб, давлатга ҳар гектар ердан 36 центнердан пахта топиридилар.

Бу бригаданин Охунбоев бошлаган аъзолари эса шу кунга қадар давлатга ҳар гектар ердан 40 центнердан пахта етказиб бердилар. М. Маматмуродов, М. Юсупова, М. Меъмоллова сингари илгир термичилар ҳозир ҳам кунига 100-120 килограмдан кўсак теряптилар.

З. ОРТИНОВ, С. ТУРДИЕВ.

Сушилка хўжалиги пахта қуритишга тайёр

Чиноз районидagi «Ўзбектеп ССР 30 йилгига» колхоз аъзолари ҳар йили ҳам сушилка хўжалигини сифатли ремонт қилиб, мавсумга тахт қилиб қўйин билан об-ҳаво нуқудай келган кунларда ҳам давлатга графикада белгилабган миқдорда пахта топиришга эришаётдилар.

Колхоз правленселари кўп йиллик тажриба асосида бу йил ҳам сушилка хўжалигини ўз вақтида ремонтдан чиқаришга ва етарли миқдорда ёқили жамғариб қўйишга эътибор бермоқда.

Ҳозиргача янги тилдаги бешта пахта қуритиш сушилкаси сифатли ремонт қилиниб, фойдаланишга топширилди. Сушилкаларини ремонт қилишда 1-МТСнинг механизаторларидан Белинов, Семестий ўртоқлар яқиндан ёрдам бердилар.

А. УБАЙДУЛЛАЕВ.

Шаҳарликлар ёрдами

Мўл пахта ҳосилини йиғиб-териб олинган шаҳарлик меҳнатчилар ўрта Чирчиқ районидagi Хрушчев номи колхозга жуда катта ёрдам кўрсатадилар.

Бригада республика Малайия уйининг ходимлари колхозга 17 сентябрдан 20 ноябргача 95 миң килограм пахта, 8570 килограм кўсак териб бердилар. Малайия уйининг Улмақон Дакимова, Маъсуда

Ахмедова, Родхотон Пуридинова сингари илгир ишчилари теримда намунали ишладилар. Ўртоқ Н. Ахмедова бер ойда 2970 килограм, ўртоқ Р. Пуридинова 2750 килограм, ўртоқ У. Дакимова 2180 килограм пахта териб топириди.

Шунингдек, Октябрь райпичетчи одамлари ҳам теримда колхозга яхши ёрдам бердилар.

Б. РЕЖАЕВ.

Колхозимиз қолақлидан чиқди

Колхозимиз 1955 йилгача районда энг қамқувват ҳисобланарди. Колхозда пахта ҳосили қаммай кетган, хўжалигининг бошқа тармоқлари ҳам заифлашиб қолган, колхозчиларнинг даромади ҳам талабга жавоб берарли даражада эмас эди.

1955 йилда 480 гектар ерга чиниқ экилиб, ҳар гектар ердан бори-йўри 17 центнердан ҳосил олинди, даромад эса 1 миллион 690 миң сўмини ташкил қилди, колхозчиларнинг ҳар бир меҳнат қилинча 3 сўм 62 тингдан пул, 1,8 килограмдан қилиб тақсимланган эди. Колхоз раҳбарларининг тез-тез алмаштирилиши, меҳнат интизомининг бўшашиб кетганили, колхоз хўжалигини ривожлантириш учун кураш олиб борилмаганилиги, айниқса, арротехника тадбирлари илчиллик билан амалга оширилмаганилиги натижасида колхоз шундай ахволга тушиб қолган эди.

Район ва област ташкилотларининг раҳбарлигида бу йил колхозда кўпгина ташкилий тадбирлар амалга оширилди. Правление аъзоларининг, бригада бошлиқларининг состави сараланди. Барча пахта майдонларини сув билан етарли таъминлаш тадбирлари қурилди. Пахтадан мўл ҳосил етиштириш мақсадида янги, прогрессив арротехника қондалари кенг қўлланилди. Пахта майдони кенгайтирилиб, 500 гектарга етказилди. Шу ернинг 380 гектарига 60х45 схемаси билан чиниқ экилиб, гўзалар 2-3 марта қўндалангича, 4, 5 марта узуннасага култивация қилинди. Озиқлантириш ва сугоритиш тадбирлари ҳам гўзаларнинг ривожига ва талабига қараб, ўз вақтида ўтказилди. Бундан ташқари, барча майдонларда гўзалар икки марта самодетдан ўғит етиклиб, баргидан озиқлантирилди.

Чиниқ экин ва гўза парварини далада, айниқса, пахта йиғим-терими бошланган кезларда бошлангич партия ташкилоти колхозчилар ўртасида ўзaro социалистик мусобақани кучайтириб юборди. Колхоз правленселари ва бошлангич партия ташкилоти ҳар 5 кунда социалистик мусобада натижаларини яқинлаштириш, илгори рағбатлантириш тадбирлари қурилди. Илгори иши бригадалардаги «Жанговар варақаларда», колхоз бўйича

чиқиб турадиган «Пахтакор» деворий газетасида ёриб борилади, дағасалар тақид қилинди. Колхозимизда меҳнатнинг ўзaro социалистик мусобада асосида уюштирилиши яхши натижа берди. Искандар Пардаев, Холбой Хайитов ўртоқлар бошлаган илгир бригадалар социалистик мусобадада голиб чиқдилар.

Масалан, ўртоқ Искандар Пардаев бошлаган бригада аъзолари 64 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 24 центнердан ҳосил топириб, олинган мажбуриятини 109, ўртоқ Холбой Хайитов бошлаган бригада аъзолари 59 гектар ернинг ҳар гектаридан 23 центнердан ҳосил олиб, мажбуриятини 103 процент бажардилар. Умуман, колхозимиз бўйича 5 ноябрда мажбуриятини 100,8 процент қилиб бажаришга, шу кунгача ҳар гектар ердан ўтган йилдагига нисбатан 6 центнердан ортиқ ҳосил олишга эришдик.

Пахта йиғим-терими даврида Яхшигул Хойматова, Каромат Утаганова, Назира Якубова, Шарофат Маъмурова, Суямоҳод Топшоева сингари 10-15 тоннадан пахта терган ҳевар хотин-қизлар ҳаммининг хурматига сазовор бўлдилар.

Халқ ҳосилининг алагасига қисим даладаримизда. Маюа шуни ҳисобга олган колхозчиларимиз ҳар гектар ердан эна 4 центнердан пахта йиғиб-териб олиш мақсадида янги мажбурият олдилар. Мажбуриятни бажариш учун ҳамма имконият бор. Колхозимиз аъзолари ўз аҳдларини пахтакорларнинг декабри ойида бўладиган қурултойигагача тўла адо этиш учун курашмоқдалар.

Колхозимизда пахтачиллик билан бир қаторда чорвачилик ҳам ривожлантирилди. Илгари колхознинг сунчилик фермасида нуқул хашаки сиғирлар бўлиб, улар қўлда боқилмас эди. Бу йил колхоз правленселари сиғирлар зотини яхшилагича, Мирзачўл ерларига мосланган Буршув зотли сиғирларни қўнайтиришга алоқид эътибор берди. Сиғирлар қўлда боқила бошланди. Натижада ўтган йили ҳар бир сиғирдан 500-550 литрдан сўт оғиб олинган бўлса, бу йил 840 литрдан сўт оғиб олинди. Чорвачиликнинг ҳамма турлари бўйича план

тўла бажарилди. Чорва қиллови учун етарли ем-хашак тайёрлаб қўйилди.

Колхозда даромаднинг ошиши ободончилик ишларини қонлангича юбориш имкониятини туғизди. Катта йўлдан колхоз идорасигача қўнган 5 километрни бўлган бўлар қишда музлар юриб бўлмади. Энди эса бу йўлга тош тўкиб тузатилиди, қиш лойгарчилигида ҳам машиналар бемалол қатнайди бўлиб қолди. Шу билан бирга бу йил колхозда янги тепловоеlectростанция ишга туширилди.

Шундай қилиб, илгари қолқ ҳисобланган колхозимиз бу йил қолоқликдан чиқиб оқди. Бундай йўтқда эришишимизда КПСС Марказий Комитетининг ва СССР Министрлар Советининг пахтакор колхозларини рағбатлантириш тадбирлари тўғрисида чиқарган қарори ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлди. Шу қарор туфайли бу йил МТСга 40 процент натурга ҳақини кам тўладик. Пахтакоримизни давлатга оширилган янги баҳаларда сотдик. Даромадимиз кўпайди, бу йил 3 миллион 700854 сўм даромад олинди, янги даромадимиз ўтган йилга нисбатан 2 миллион сўмдан зиёд ошди. Бу йил ҳар бир меҳнат қилинча 15-16 сўмдан пул ва 3 килограмдан галла тақсимлашми мўлжалланмоқда.

Биз янги мажбуриятга кўра, ҳар гектаридан 4 центнердан кўпичроқ пахта ҳосили олишни таъминласак, эна 300 миң сўм даромадга эга бўламиз. Унда умумий даромадимиз 4 миллион сўмдан ҳам ошиб кетади.

Колхозчиларимиз партия ва ҳукуматимизнинг колхозчиларга қилган эътибори, ҳамқўрликларидан бениҳво хурсандлар. Улар зўр пайт билан фидокорона меҳнат қилиб, ўз зиммаларига олган мажбуриятларини ҳам бажарди, ўтган йилга нисбатан ҳар гектар ердан олингандаги ҳосилини 10 центнерданга кўпайтириш учун курашмоқдалар. Меҳнатсевар колхозчиларимиз ўзларининг бу мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Р. ХАСАНОВ, Верхне-воликский районидagi Шверник номи колхоз раиси.

Алексей СУРКОВ ХАЛҚ ҚАЛБИ

Неки кўрдим: шаҳар, қишлоқлар обод, Дарби водилар, янги кенг ерлар, Денгиз соқиллари, баланд тоғ, қирлар, Барн юрагинда қолар уяроқ, Неки сўраб билдим у қадим элда, Тарих, поэзия, табиат, замон, Халқнинг шухрат-у, ишдан байн — Эттилар бирма-бир жўш уриб дилда, Бундай зўр меҳнатни кўп қадим вақтлар Бошқа халқ тақдир билмаган ҳали, Буюқ Девол турар ҳозирга қадар, Бор Буюқ Каналининг мавжин сайқали, Даралардан тинмай отилиб тунган Чаммаларда ёнган ёқут тошлардай, Дун-Хуан горлари, қақир даштларда Уттин ёдгорлиги — расмлар тунган, Езувларни сақлар донолик каби, Замонлар ўтса-да, уни ўчирмай, Китилар ишда Хитой тарихи Чамбар-час боғлаиб акс этган шундай, Дарёдек оққан қон, кўз беш устидан Қаҳрамон халқ турди бўзиб говларини, Беш миң йил ичидан у олиб ўтин Узининг ноқирон, бардам қалбини, Курашлар билан у, олга иттилар, Мудрамас асрлар уйқуси билан, Нақадар қувончи, шундай азам халқ Улуғвор Эртага борар биз билан.

НАЗАРМАТ таржимаси.

СОВЕТ ҚУРИЛИШИ

Кончилар ва шахта қурувчиларнинг маиший эҳтиёжларига эътибор берилсин

Одангарон шахри тегиш билан ўс-моқда, бу ерда катта катта саноат корхоналари, уй-жой бинолари ва маданий-маиший муассасалар қури-моқда. Шаҳар аҳолиси тобора кў-пайиб бораётди. Меҳнатқилларнинг турмушини яхшилаш ҳақида ҳам-ғў-лик қилиш шахтар партия, касо-ба соҳа ташкилотларининг, ҳўжалик раҳбарларининг муҳим вазифасидир. Ҳаёт шунинг кўрсаткичида, меҳнат-қилларнинг турмуш шартини қанча-лик яхши ташкил этилган бўлса, уларнинг меҳнат унумдорлиги шу-нчалик ортиб борапти.

Афсуски, Одангаронда меҳнатқил-ларнинг энг зарур талаб ва эҳтиёж-лари тўла қондирилмаётган. Кончилар ва шахта қурувчиларнинг уй-жойла-рини ремонт қилиш энг муҳим маса-лалардан бири. Қўнгина шахтар меҳ-натқиллари «Узбекистон» трести-нинг уй-жой-коммунал бўлимига, шахтар ҳўжалик бўлимига уй-жойлар-ремонтни масаласида муурожаат қи-ладилар. Лекин уларнинг ҳақли талаб-ларига кўпинча эътибор берилмай-ди.

Шторс кўчасидаги 17-уй-жой кор-пусининг қурилганига аччи йил бўл-ган. У ҳозирги кунда ремонтга жуда муҳтож. Лекин ремонтчилар корпу-сини ремонтни тўғрисида ҳечқим қи-лгани йўқ. Вино фундаменти-нинг путири кетган, деворлари ўтириб, тутун йўллари тўшиб қолган, электр симлари бўлиган. Дераза рамплари, эшик ва поини янгилаш зарур. Кор-пуснинг теварак-атрофи ифлослан-ди, ахлатлар уйилиб кетган. Шу корпу-сда турувчи 9-шахта ишчиси ўртоқ Стрельников корпуснинг ремонтни ва унинг атрофини тозалаш ҳақида ўй-жой-коммунал бўлимининг бошлиғи ўртоқ Поповга бир неча марта мууро-жаат қилди. Аммо ўртоқ Попов аса-л ўртоқ ваъдадан нарига ўтмаётди.

Пенсионер А. В. Герасимов ўз-олиси билан кўндал бери Сталин кўчасидаги 35-уйда истиқомат қилиб-келади. Унинг томи тешилган, печи-ишламайдиган бўлиб қолган. Эшик-лар ҳам ишдан чиққан. Ўртоқ Ге-расимов ўзини ремонт қилиб бериш-ҳақида шахтар коммунал ҳўжалигига (бошлиғи ўртоқ Гавриленко) бир не-ча марта ариза берди. Биритан ари-заларнинг ҳаммаси оқибатсиз ётмоқ-да.

Шаҳар атрофида қисқа мuddат ич-ида «Централний» ишчилар по-стмаси қад кўтарди. Бу ердаги имо-ратларнинг кўпинчалик икки қаватли-бўлиб, тошдан ишланган. Аммо улар-нинг айримларида ҳали қилнадиған-ишлар кўп, айримлари чада ишлан-ганига турлиб. Масалан, 10 ва 16-уйларнинг хоналарида пол, дераза, ашиклар йўқ. Ҳатто зинапоҳ ҳам йўқ. Электропроводлар ўтказилма-ганлиги туфайли хонадонларга электр қуввати берилмаган. Бу уйларга «Узбекистон» трести-нинг раҳбарлари (бошқаруви-ниш ўртоқ Бурмистров) ишчи-ларни кўчириб кiritдилар, лекин уларга тегишли пароят яратиб бе-риш ҳақида ўйламадилар.

Шаҳарда ўтишга экин йиллар ёт-қончаси бор, лекин уларнинг кўп-чилигида яшаш учун нормал шарт-ияроти берилмаган. Мана 34-ётоқхо-на, унда қурилган меҳнатқил бош-қармасининг 75 ишчиси яшайди. Кор-идор қон қорини. Унинг атрофи иф-лос, деворлар емирида бошланган. Ҳо-нлар жихозланмаган, шифа, тумбоч-калар қўйилмаган. Дераза пардалари, графин ва стаканлари учратмай-ди. Ёшлар бўш вақтларини эриқарида ўтказмадилар. Қизил бурчак бў-лган — бу ерда на газета, на жур-нал ва на радио бор.

Ешларнинг 22 ва 27-ётоқхона-ларида ҳам аҳвол худди шундай. Қу-

рилиш-монтаж бошқармасининг иш-чилиги ўртоқ Юди бундан хабар-дор. Шунга қарамай, у ёшларнинг турмуш шартини яхшилаш тўғрисида ҳеч қандай чора кўрмаётди.

Одангаронда коммунал ҳўжалик-ни ривожлантиришга аҳамият бе-рилмайди. Бундан бир йил илгари меҳнатқиллар шахтар Советига Те-шик-Тошда ҳаммом қуриш ҳақида на-за берган эдилар. Меҳнатқиллар-дан бу нақаз бажарилай қилиб-келди. Ҳўжалик органларининг раҳ-барлари ҳаммомларнинг иши билан қизиқмадилар, меҳнатқилларга хиз-мат қилишни ахши ташкил этишда ёрдам бермайдилар.

«Узбекистон» трестининг уй-жой-коммунал бўлимига қарашли 1-ҳам-момга биргина социалистик шахтар-чаннинг аҳолиси келмай, балки Те-шик-Тош ва геологар шахтарчалар-нинг ҳам аҳолиси келди. Лекин ҳаммом жиддий ремонтга муҳтож.

«Узбекистон» трестининг икки тамбиёт бўлими (бошлиғи ўртоқ Димков) шу йилнинг сентябрга кафедрани ошқона очиб ҳақида ба-ҳарга назда берган эди. Бу ваъда ҳам бажарилмади. Шаҳар ижроиа ко-митети хизматига мастерской очи-шни шахтар саноат комбинати зиммаси-га юкляб, августга қарор қабул қи-лган эди. Саноат комбинатининг раҳ-барлари «мутахассислар йўқ» баҳо-наси билан ижрокком қарорини ба-жармадилар. Шаҳар аҳолисига ма-данлий ва маиший хизмат кўрсатиш соҳасида ўз бераётган бу хидмати қамчиликлар билан асло кеалишиб бўлмайди. Шаҳар ижроиа комитети қамчиликларни дарҳол бартараф-этиб, шахтар аҳолисига коммунал ҳўжалик хизмати кўрсатишни туд-дан яхшилашни зарур.

Ф. ПЕТРОВ.

МИРЗАЧЎЛ ШАҲРИДА

МАХСУС КУРС ОЧИЛДИ

Главолдностепводстрой»нинг 1-қурилиш-монтаж бошқармаси Мирза-чўли ўзлаштирувчи кадрлар тайе-рлаш мақсадида уш ойлк курс очди. Уқувчилар бу курсни тамомила чиққанлардан кейин аэксаватор ёр-дамчилари, тош терувчи ва сувоқчи бўлиб етишадилар. Ҳозир курсда 120 дан ортиқ киши ўқишда.

ШАҲАР ЭЛЕКТРАШТИРИЛМОҚДА

Шаҳардаги «Труд» артели 36 ки-ловатт кучта эга бўлган дитятедь ўрнатди. Артелининг тикув деки яқин кунлар ичда электр қуввати билан ишлайди.

Шу дитятедь ёрдами билан ша-ҳарнинг Охунбобов ва Ленин кўча-лари электрлаштирилди. Бундан ташқари, шу кўчаларнинг уйлари 250 тоқкали электр лампочка ўр-натилди. Электрлаштириш давом эти-пти.

Алоқа контролси қишлоқларни радиолаштиришга алоҳида аҳамият бермоқда. Шу йилнинг ўзидеъ «Ленинизм» колхози тўлиқ радио-лаштирилди. Охунбобов номи кол-хозда аса 300 дан ортиқ хонадонга радио чўлка ўрнатилди.

Радиолаштириш бригадаси 1957 йилда Энгельс номи, Горький номи ва «8-март» колхозларини ҳам тўлиқ радиолаштириш мақсадида қишти-ни олиб бораётди.

ЯНГИ КЛУБ

Ленин номи колхозда 300 киши-лик клуб қурилди. Клуб зали кенг бўлиб, ўйинхона ва шахмат-шаҳка ўйналган бўлимларга эга. Клуб қурилиш шу йилнинг охирида та-момланиб, фойдаланишга топшири-лади.

В. ШОДМОНОВ, М. АБДУРАИМОВ.

Етуқлик аттестати билан колхоз ва МТСларда ишлаётирлар

Октябрь районида 10-синфни тугатган, етуқлик аттестатини олиб колхоз ва МТСларда меҳнат қи-лаётган ўнлаб ёшларни учратиб му-мкин.

Улардан кўплари институтларда ва ўрта махсус ўқув юрғарида сирттан таълим олишга давом эт-меқдалар.

Ленин номи 7-мактабни бит-тирган комсомол аъзоси ўринбой Мустафоев Хушчев номи колхоз-да пахтачилик зивосига бошчилик қилмоқда. Мустафоевнинг аъвоси қозарилоқ 16 гектар еригун ҳар гектаридан далавта 35 центнердан пахта топшири. Зивосининг маъбу-рияти 60 центнердан пахта топши-рипти.

Ўринбой Мустафоев Тошкент қишлоқ ҳўжалик институтининг сиртқи бўлимида ўқишни давом эт-тирмоқда.

Киров номи ўрта мактабни бит-тирган Геннадий Черних, Ҳамза номи ўрта мактабни битти-рган Далабой Бадаёвлар меҳнат-аатор бўлинига қарор қилдилар. Геннадий «Пахта» МТСда пахта териш машинасини дайлашга ўрга-наётди. Далабой аса тракторчилик ихтисосини ағгаломқда ва Тош-кент қишлоқ ҳўжалик институтига сиртдан ўқийпти.

Ҳамза номи ўрта мактабни аъло баҳолар билан тугатган комсомол аъзоси Бекмуратов ва Фозиловлар мастерскойда селарь ёрдамчиси бўлиб ишлаб, педагогика институт-ида сиртдан ўқишмоқдалар.

А. ЖАЛОЛОВ.

ҚОРАҚАЛПОҚ АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕНАДАСИ ОЛДИДАН

„ШЕЪРЛАР“

КОММУНИЗМГА

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти қорақалпоқ адабиёти ва санъати-нинг шу йил декабрь ойида Тош-кентда бўлаган денадаси муноса-бати билан қорақалпоқ халқ шоири Аббос Добидовнинг «Шеърлар» тўп-ламсини нашр этди.

Тўпламга шоирнинг 26 шеъри киритилган ва сўбоши берилган. Шеърлар билан танишар ақалимиз, шоирнинг ижодий қобилияти кўй-қиррали эканлигини, халқ ижодиёти билан ахши танилиши, социали-стик Ватанимиздаги буюк ўзгариш-лар асосий тема бўлиб хизмат қи-лганлигини кўрамаи.

Аббос шоир қорақалпоқ совет ада-биётининг кеска вақалларидан би-ридир. У 1889 йилда туғилган. Ок-тябр революциясининг йағари қў-лга қалам олиб, ижод қилган. «Ошиқ Гариб», «Тўр ўғли», «Диз Жипек», «Мўнғай-зорлик» ва бошқа халқ достоналарини тўплаган ва уларни ўрганиб, ўз ижодини бойитиб бор-ган талантили шоирдир.

Аббос шоир совет ҳокимиятининг дастлабки йилларида бошлаб сама-рала ижод қилиб келмоқда. Талант-ли шоир янги социалистик ҳаётда, жамоат ишларида актив қатнашиб, ювояй жиҳадда пухта, бақувват шеърлар аёла бошлади.

Улуғ Ватан уруши ва урушдан кейинги тиш қурилиш йилларида Аббос шоир бир неча шеърлар ёза-ди, тўпламлари нашр этилади.

Унинг ўзбек тилида чиққан шеър-лари ўқиб ақалимиз, қорақалпоқ халқининг ҳозирги бахтли ҳаёти, ижодий воқеалиши, пороқ истиқбо-ли кўз олдимизга келади. Тўплам

шоирнинг «Коммунизм сари» шеъ-ри билан бошланади. Шоир бу шеърда қорақалпоқ халқининг оғир ўтмишини ва ҳозирги бахтли ҳаё-тини кўйлайди.

Тўпламга киритилган шеърлар-нинг тематикаси хилма-хилдир. Бу-ни «Темир йўл ҳақида», «Баҳор», «Билим ҳақида», «Шумоной», «Тинчлик», «Оқ пахта», «Қўйлай-ман» каби саранҳалардан ҳам би-либ олиш мумкин.

Талантли шоир қорақалпоқ ери-дан ўтган темир йўлни, Шумоной даштларининг ўзлаштирилишини, совет кишининг ижодий юксали-ши учун ҳамма имкониятлар яра-тиб берилганлигини тараннун эта-ди. Шоир қалам тебратар ақан, ўзи-нинг ҳаётдаги ўрни, муқаддас кўй-қаб, шарафли касби ҳақида кўй-қаб, бундай дейди:

Мен шоирман, қорғо-қалам кўйимда, Коммунизм нури балқир йўлимда. Кўшиқларим янграб тура-тилимда, Мен озоқлик куйин даим куйлайман.

Тўпламдаги шеърларнинг кўпчи-лигини шоирлардан Миртемир би-дан Фулом Шоди таржима қилган. Таржимонлар халқ шоирининг шеърларидаги оригиналига ва ма-ҳоратни тўла саяб қилишга ҳара-кат қилганлар. Тўплам ахши нашр қилинган. Биз бу подборкада қо-рақалпоқ халқ шоири Аббос Добидо-вининг ўзбек тилига таржима қи-линган шеърларидан намуна бо-самиз.

Бош кўтардинг қанчалар, Кўзғолдинг сен ўриндан. Сахро неэдинг дерабар, Қон тирқираб буриндан. Топлинганда, қанотинг Сидирдилар неча гал, Жўш урганда, ҳаётинг Тиндиларди неча гал.. Ленин кўзи тушди-ю, Дарға малҳам тоқдинг сен; Дўста тўнги кучди-ю, Дўсту ҳаммаи тоқдинг сен. Оғнаб Ленин наломин, Турлоқдин тўнг қаторга, Бёрдинг дўстлик савомин Русу, нозон, татарга.

Ому дарё, кенг Орол — Денгизинг бор, кўлим бор. Ҳазинаю мулк ҳалол, Бирлиги маҳзим элим бор. Нўнармонда сакролар, Қишган манглай терим бор, Ўнги кўйлар, дарёлар, Ўнги очган ерим бор... Миллиқ тўшаб туришга Оқ уйим — бахтхонам бор. Дўшман келса урушга Мардим бор, мардоним бор.

Ленин айтган тузумга, Ёруғ коммунизмга — Оёқ ёшиб турибим. Кўпайиб эътиб, қариндош, Супра — тўкин нону ош, Нунда ўсиб турибимиз. Поля-поля давондан Тўмайи ошиб турибимиз. Октябрь тўнги отгандан — Тўқилмайи тошиб турибимиз. Коммунизм саройин Анин кўриб турибимиз. Анин кўриб чиройин, Чапақ уриб турибимиз. Қандай ёғлар келса ҳам Олга юриб турибимиз. Қандай ёғлар келса ҳам, Манглайдан уриб турибимиз. Бизнинг иш-ну ҳақ бўлди, Насия амас, наңа бўлди, Дилдан сезиб турибимиз. Дўстимиз ним, дўшман ним, Мунчадмай тизиб турибимиз. Биз бировага тегишамиз, Урушни ҳақ севмайимиз, Аҳдин тузиб турибимиз. Уруш севган ёвуға — Лаҳад назиб турибимиз. Биға тиланчошлар кўл, Ҳатга ёшиб турибимиз. Дунё пролетарига, Меҳнатқилларнинг барига — Кўли чўзиб турибимиз. Зртада ҳам, кечда ҳам, Қарамонлик ишда ҳам — Нукул ўзиб турибимиз...

Сизни вафот этган дея бўлмайди, Сиз кўрсатган йўл абадий ишлайди, Сиз кўрсатган кенг йўлда биз, устозим, Партия бор, доим олға бошлайди.

Халқимиз бахтиёр, яшнадир турмуш, Сахраларда мағлуб этиб душманни, Қурашларда яшнатиб бор, чаманни, Чаманзорга айлангириб Ватанин, Мўҳтомлидан кутқаздингиз, устозим.

Сизни вафот этган дея бўлмайди, Сиз кўрсатган йўл абадий ишлайди, Сиз кўрсатган кенг йўлда биз, устозим, Партия бор, доим олға бошлайди.

Барчани теримга қорлаб келди нуз, Далада иш қизиб кетди тун-кундуз, Тинмасдан теради ҳар ўғил, ҳар қиз, Кучючча сизгадан тураар оқ пахта.

Хирмонлар хирмонга уюлиб кетар, Нарваллар ҳосилини давлатга элар, Бошимиз шодликдан кўнларга етар, Тег каби нўнка бош улар оқ пахта.

ШУНҚОР таржимаси.

Қойин турган меҳнатга — Қорақалпоқ халқимизан, Тайин турган хизматга — Тобини йлоқ халқимизан...

Зелиларнинг зўридан, Утиломайи турдан, Кўп замон оқ бўнимдан — Кўрлин кўрган халқимизан, Бўйнинг эди бўғолики, Оёқларинг тушолики, Умринг алғоқ-долғолики, Оқлар урган халқимизан.

Етаник кўл топмаган, Юршга йўл топмаган, Яйлаша кўл топмаган, Ташна наэган халқимизан. Юз йиллар йўл излаган, Тўнда юладу кўзлаган, Бундайдин бўзлаган, Баргин эрган халқимизан.

Бош кўтардинг қанчалар, Кўзғолдинг сен ўриндан. Сахро неэдинг дерабар, Қон тирқираб буриндан. Топлинганда, қанотинг Сидирдилар неча гал, Жўш урганда, ҳаётинг Тиндиларди неча гал.. Ленин кўзи тушди-ю, Дарға малҳам тоқдинг сен; Дўста тўнги кучди-ю, Дўсту ҳаммаи тоқдинг сен. Оғнаб Ленин наломин, Турлоқдин тўнг қаторга, Бёрдинг дўстлик савомин Русу, нозон, татарга.

Ому дарё, кенг Орол — Денгизинг бор, кўлим бор. Ҳазинаю мулк ҳалол, Бирлиги маҳзим элим бор. Нўнармонда сакролар, Қишган манглай терим бор, Ўнги кўйлар, дарёлар, Ўнги очган ерим бор... Миллиқ тўшаб туришга Оқ уйим — бахтхонам бор. Дўшман келса урушга Мардим бор, мардоним бор.

Ленин айтган тузумга, Ёруғ коммунизмга — Оёқ ёшиб турибим. Кўпайиб эътиб, қариндош, Супра — тўкин нону ош, Нунда ўсиб турибимиз. Поля-поля давондан Тўмайи ошиб турибимиз. Октябрь тўнги отгандан — Тўқилмайи тошиб турибимиз. Коммунизм саройин Анин кўриб турибимиз. Анин кўриб чиройин, Чапақ уриб турибимиз. Қандай ёғлар келса ҳам Олга юриб турибимиз. Қандай ёғлар келса ҳам, Манглайдан уриб турибимиз. Бизнинг иш-ну ҳақ бўлди, Насия амас, наңа бўлди, Дилдан сезиб турибимиз. Дўстимиз ним, дўшман ним, Мунчадмай тизиб турибимиз. Биз бировага тегишамиз, Урушни ҳақ севмайимиз, Аҳдин тузиб турибимиз. Уруш севган ёвуға — Лаҳад назиб турибимиз. Биға тиланчошлар кўл, Ҳатга ёшиб турибимиз. Дунё пролетарига, Меҳнатқилларнинг барига — Кўли чўзиб турибимиз. Зртада ҳам, кечда ҳам, Қарамонлик ишда ҳам — Нукул ўзиб турибимиз...

Сизни вафот этган дея бўлмайди, Сиз кўрсатган йўл абадий ишлайди, Сиз кўрсатган кенг йўлда биз, устозим, Партия бор, доим олға бошлайди.

Барчани теримга қорлаб келди нуз, Далада иш қизиб кетди тун-кундуз, Тинмасдан теради ҳар ўғил, ҳар қиз, Кучючча сизгадан тураар оқ пахта.

Хирмонлар хирмонга уюлиб кетар, Нарваллар ҳосилини давлатга элар, Бошимиз шодликдан кўнларга етар, Тег каби нўнка бош улар оқ пахта.

ШУНҚОР таржимаси.

Қойин турган меҳнатга — Қорақалпоқ халқимизан, Эркин элга — давлатга Тенг ва ўртоқ халқимизан...

МИРТЕМИР таржимаси.

„Унмайди ҳам, куймайди ҳам“

Колхоз ҳисобчиси Зия Аҳмадиев бундан икки йил муқаддам ўзига алданмаларини ўйлаб, дардини ҳеч қимга алта олмай юрди. Бундан ха-бардор бўлган колхоз аъзолари ҳи-собчининг кўнглини сўрай бошла-дилар. Аммо колхозчиларнинг кў-нгли сўрашлари ҳисобчи дардининг тузаланишга ёрдам бермади. У қан-дай бўлмасин ўзига ақрибти берил-ган ер участкасини иморат қуриш ташвишига тушган эди.

Кунлардан бирида ҳисобчи фа-ўзига, қачонгада дардимни ичмаъ ютиб юрарман, наҳотки Жалол ме-нинг дардимга малҳам бўла олмаса, ахир у масалада беришда бошқар-дан қилишмайди-ю, дедида ўз ҳузу-рига колхоз касири Жалол Сафа-ровни чақирди. Бироз вақт ўтар-ўт-мас ҳисобчи касерга қараб: «Ойна, ер участкасини бўлае олдик, энди участкасини тиклаш учун қурилиш материаллари, устага ва иморат учун кетадиган бошқа харажатларга кўп бўлмаса ҳам соуда олиш маса-ласини ҳал қилиш керак», — деб гапини тамомламаган ҳам эди, кас-сир унинг гапини бўлиб, деди:

— Эй, Зия ака, ўзингиз буюқ-линг ҳақи бор деб сизни сўзини ич-мас экансиз, қишан йалқоз ҳисоб-чиси бўлсангиз у соудага келганда бошнингиз қотса. Мана мен ҳўжали-гимга сизни керак бўлганда ҳеч қим билан масалахатланмасдан, ярим варақ қорғога аризани ёздиру, иш ўша ондай битди.

Кассир Сафаров дарҳол ёрдам кассага ариза ёзиб беришни Аҳма-диевга масалахат қилди. Аҳмадиев шу ондай «иморатини» тиклаш учун 5000 сўм пул беришингизни сўрайман» деб ёрдам кассага ариза берди. Аризага асосан 1954 йилнинг июль ойида касса правленесининг қарори чиқарилиди ва ҳисобчига 3000 сўм пул берилди. Шундан сўнг колхоз ёрдам кассага «аъло» бўладиганлар сони кўнаа бошлади. Колхоз расиси А. Садилов «ёрдам учун 1000 сўм беришингизни сў-райман», қишлоқ касалхонасининг врачси Медведова «Ўз қуриш учун 2000 сўм беришингизни сўрайман» деб ёрдам кассага ариза бердилар. Бундай аризаларнинг кўлаб туш-ишдан касса правленеси расиси Жу-мадуллаев ва ҳазиначиси Валитов ўртоқлар правленеи устанига хи-лоқ бўлса ҳам тушган ариза-ларини кўриб чиқдилар, бери-лиши керак бўлмаган қишқарла-касадаги пулни «яньком» қилдилар.

Шу тарзда колхознинг собиқ рас-иси (ҳозир ўртасарой район маъ-лубот совозининг савдо мудири) Алим Садиловга 1000 сўм, колхоз ҳисобчиси Зия Аҳмадиевга 3000 сўм, кассир Жалол Сафаровга 3000 сўм, қишлоқ советининг собиқ рас-иси (ҳозир Қорасув район, Вороши-лов номи колхоз партия ташкило-тининг секретари) Тожиевга 1000

сўм, касалхона врачси Медведовага 2000 сўм «ёрдам пули» берилди. Ҳўш, бугеи нима бўлади?

Бугеи кишини ажаблантириб, га-забини оширади, ҳоло, Пул юқори-даги шахсларнинг зиммасида қар-ийиб 2 йилдан бугеи қилиб келмоқ-да. Улар кўринган кишиларга ва шахсан ёрдам касса правленеси-нинг расиси Жумадуллаевга «хоти-ржам бўлинг, пулингиза куймайди ҳам, унмайди ҳам...» деб, пинака-ларини бузмай, бемадоа юрибдилар. Касалхона врачси Медведова аса-ваган 2000 сўм пулини ёлдан чиқар-иб ҳам кўйибди.

Ёрдам кассасининг аъзоси бўлма-ган юқоридаги «ёрдамга муҳтож» мансабдор шахслар томонидан қо-лхозчиларнинг пешона тери билан тўплаган ёрдам кассаи маблағла-рининг тайриқонуний равишда та-ламини, касса правленесини аълоа-ларининг бунга йўл қўйганликлари қимни ажаблантирмайди, ахир?! Бу ҳол Қорасув район социал таъминот бўлими ва Узағириш қишлоқ совети-нинг бепарволити, колхозлардаги ёрдам кассаалари иши билан қизиқ-маётганликлари туфайли юз берган, ҳоло.

Свердлов номи колхоз ёрдам кассаида тартиб ўрнатилиши, кас-са пулини қонусица ўзлаштириб ол-ган ва талон-тороқ қилган киши-ларга нисбатан тегишли чора кўри-лиши зарур.

С. УСМОНХУЖАЕВ.

ПЕДАГОГ МАСЛАҲАТИ

Болаларимизни меҳнатга муҳаббат руҳида тарбиялайлик

Ўғил-қизларимизни коммуни-стик руҳда тарбиялашда меҳнат жуда катта аҳамиятга эгалар. Маркс «Меҳнатсиз турмуш ўғирликдир» деган эди. Уағр Ленин ҳам совет ёшларини меҳнатсеварлик руҳида тарбиялашга катта аҳамият берган эди. Ўғил-қизларимизнинг тур-ли жисмоний ишлар билан шу-гулдулишини уларнинг ҳар томонлама қобилиятини, жамият учун фойдали кишилар бўлиб етишишларининг асосий омилларидан биридир. Боз меҳнат қилиш жараёнда ахлоқий жиҳаддан шақлланиди, унда ишти-зомлик, давлат мулкисни аҳтиёс-лаш, киши меҳнатини қадрлаш, коллективизм ва бошқа фазила-лар ўса боради. Боз омада қўли-дан келадиган бирор тошчирикни бажарар экан, у келажакдаги меҳ-нат дари учун тайёрлик кўра бо-ради ва унга кўнликма ҳосил қи-лади. Омада меҳнат қилиш тарбия-сини орттирган ҳар бир бола, ҳеч шубҳасиз, кейинчалик хоқ кол-хозда, хоқ саноат корхоналарида, худлас, у қарда бўлмасин меҳнат-да муваффақиятларга эришади.

Болани меҳнатсевар қилиб тар-биялаш даставлат омадан бошла-ниши керак. Болаларни ёшқандаёқ тошчириқларни сўзсиз бажаришга лаёқатли ҳамда ҳар ишга тайёр билан киришадиган қилиб тарбия-лаш учун омада ҳамма имконият-

лар бор. Михаил Иванович Калинин «Меҳнатга эътиборсизлик билан қар-аш, бу — ақилик қолдиқи. Бол-аларини ардоқлаб, жисмоний меҳ-нат қилишдан қочирадиган ота-оналар, болаларнинг фойдаси учун эмас, ақисича, унинг зарари учун курашган бўладилар», деб ёзган эди. Ҳақиқатан ҳам бундай омада тарбияланган бола тангич, муста-қил ҳаёт кечиршга тайёрликсиз бўлиш билан бирга, зарурий меҳ-нат қўнликмаларидан ҳам тавоман маҳрум бўлиб ўсади.

Болани жуда ёш чоғидан меҳнат-га ўргатиш зарур. Масалан, боҗа ёшдаги болани ўйинчоқларини ўй-наб бўлган, йиғиштириб, саранжом қилиб қўйишга, дастурломча ту-тишга одадлантириш, ўзи сув ичи-ши омадлантиришга кўнчилириши ҳам катта аҳамиятга эга. Чунки бо-ла учун шунинг ўзи ҳам меҳнат-дир. Қроватини тузатиш, жой солиш, ечинин, кийим-бошини чўткалаш, стол ва қроват чағилларини артиш 6-7 ёшли боланинг қўлидан келади. Кичик ёшдаги мактаб болалари аса-уини йиғиштиришда, укаларини воинтиришда, уларни ўйнатишда, омаддан сўнг дастурхон йиғишти-ришда, қартошқа артишда, сув келтириш, супириш ва ҳоказо иш-ларда оналарига кўмаклаша ола-дилар.

Урта ва катта ёшдаги болалар а

